

N:o 79.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 11 maj 1888.

— — — — Andra Kammaren den 11 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition i fråga om eftergift å 1887 års arrende för en del kronoegendomar samt om befrielse från utgifvande till kronan af vissa s. k. skilnadsarrenden.

(Statsutskottets utlåtande n:o 54 och memorial n:o 60.)

Till Konungen.

I en till Riksdagen den 6 nästlidne april afgifven proposition har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva:

dels att arrendatorerne af kronans utarrenderade egendomar måtte å arrendeafgiften för sistförflutna arrendeår åtnjuta eftergift med tio procent, att afdragas å den del af arrendebeloppet, som ännu vore obetald, eller, der arrendeafgiften blifvit till fullo gulden, uppbaras kontant, att afkortas å 1887 års arrendemedel; dock att från åtnjutande af denna eftergift skulle undantagas innehafvarne af följande arrenden, nemligen:

arrenden, hvarom kontrakten upprättats efter 1884 års början;

arrenden af skog och fiske samt andra till jordbruksegendom icke hänförliga, särskildt utarrenderade lägenheter och förmåner, såsom qvarnar, sågar, hus och tomter m. m.;

arrenden af de för skogsväsendets räkning utarrenderade egendomarne;

arrenden bestämda i persedlar, att utgöras in natura eller lösas efter löpande årets markegång eller femårigt medelpris;

arrenden af Malmö och Kristianstads hospital förut tillhöriga hemman och lägenheter;

arrenden af Eldgarns kronoäng i Stockholms län samt af indragna pipareboställena $\frac{1}{16}$ mantal Brännårby i Södermanlands län, $\frac{1}{4}$ mantal Lilla Holgryte i Jönköpings län och $\frac{1}{4}$ mantal Gräsöna i Skaraborgs län;

arrenden, hvilka redovisades till indelningshafvare på gammal stat; samt

andra arrenden, hvilka icke ingingo omedelbarligen till statsverket;

dels ock att, der för kronoegendom, med afseende hvarå rätt till arrendets uppsägning enligt kongl. kungörelsen den 13 juli 1887 egt rum, men icke begagnats, skilnadsarrende skulle utgöras af förutvarande arrendator, denne måtte, så vidt han icke förverkat sitt kontrakt på grund af vanhäfd, befrias från utgifvande af skilnadsarrendet för den tid af arrendeperioden, som den 14 mars 1889 återstode.

Angående Eders Kongl. Maj:ts omförmälda framställning, i hvad den afser eftergift å 1887 års arrende för en del kronoegendomar, hafva Riksdagens kamrar fattat skiljaktiga beslut af den beskaffenhet, att, jemlikt 63 § riksdagsordningen, denna fråga förfallit; hvilket Riksdagen får för Eders Kongl. Maj:t anmäla.

Vid behandlingen af Eders Kongl. Maj:ts framställning om befrielse från utgifvande till kronan af vissa s. k. skilnadsarrenden har Riksdagen tillika förehaft ett inom Riksdagen väckt förslag om, att de arrendatorer, som under de sista 10 åren annorledes än för vanhäfd af egendomen måst afträda sina arrenden och vid den nya utarrenderingen blifvit staten skyldige skilnadsarrenden, måtte varda befriade från utgifvande af hela det skilnadsarrende, som den 14 mars 1889 för dem återstode.

Det hufvudsakligaste skälet för Eders Kongl. Maj:ts sist omförmälda förslag har Riksdagen funnit ligga deri, att, då arrendatorerna af vissa bland kronans egendomar blifvit satta i tillfälle att genom uppsägning vinna befrielse från arrendena, en motsvarande förmån skäligen borde beredas de förutvarande arrendatorer, hvilka, derest de ej nödgats frånträda sina arrenden och derigenom gått miste om uppsägningsrätten, skulle kunnat af denna rätt draga fördel. Då Riksdagen funnit detta skäl beaktansvärdt, har Riksdagen härmed ej velat hafva förnekadt, att icke en utsträckning af befrielsen från skilnadsarrendes utgörande i det omfång, som med förenämnda, inom Riksdagen väckta förslag afsetts, må kunna finnas af omständigheterna påkallad, men då behörig utredning i detta hänseende för det närvarande saknas, har Riksdagen ej an-

sett sig böra besluta en vidsträcktare åtgärd än den, Eders Kongl. Maj:t föreslagit, och hvilken kan ega rum utan afskrifning af redan uppkomna fordringar, hvilkas värde och beskaffenhet torde böra behörigen utredas, innan deras efterskänkande beslutes.

Riksdagen har alltså, med bifall till hvad Eders Kongl. Maj:t i denna del föreslagit, medgifvit, att utgifvande af skilnadsarrende för kronoegendom, med afseende hvarå rätt till arrendets uppsägning enligt kongl. kungörelsen den 13 juli 1887 egt rum men icke begagnats, må för den tid af arrendeperioden, som den 14 mars 1889 återstår, förutvarande arrendator efterskänkas, så vidt icke kontraktets förverkande föranledts af vanhäfd.

Stockholm den 11 maj 1888.

Med undersätlig vörndnad: